

Друштво са ограниченом одговорношћу за производњу и дистрибуцију енергије и флуида и пружање услуга
ЕНЕРГЕТИКА КРАГУЈЕВАЦ
34000 Крагујевац, Косовска 4А

Телефон: 034/304-783; Факс: 034/304-783; e-mail: jnabavka@energetika-kragujevac.com
PIB: 101576503; МБ: 17006100; Број жиро-рачуна: 205-211835-30 Комерцијална банка

Датум: 14.06.2018.

ПОТЕНЦИЈАЛНИМ ПОНУЂАЧИМА

Предмет: Одговор на захтев за додатним информацијама или појашњењима у вези са припремањем понуде

По захтеву заинтересованог лица за додатним информацијама или појашњењима у вези са припремањем понуде у отвореном поступку јавне набавке чији су предмет добра, **Средство за кондиционирање напојне котловске воде и система даљинског грејања и рН електроде за контролу дозирања**, редни број јавне набавке **1.1.34/2018**, Наручилац у складу са чланом 63. Закона о јавним набавкама, објављује одговор.

питања:

У складу са одредбом члана 63. став 2. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“ бр. 124/12, 14/15 и 68/15; у даљем тексту: ЗЈН), заинтересовано лице указује наручиоцу на недостатке и неправилности у конкурсној документацији у погледу следећег:

У конкурсној документацији, у делу под насловом „Техничке карактеристике и документација (спецификације)“ описане су техничке карактеристике средства на следећи начин:

Производ треба да садржи у свом саставу:

- **натријум хидроксид или калијум хидроксид $\geq 10\%$**
- **танин или хидрокинон или други дезоксидант који врши и пасивизацију метала, а не повећава проводљивост**
- **тринатријум фосфат или трикалијум фосфат**
- **алгинат или мануронат или фосфонат**
- **скроб или полиакрилати или поликарбоксилати**
- **лигнин или ЕДТА или НТА**
- **деривате гликола или полисилоксана**

Производ треба да има физичко-хемијска својства:

- **агрегатно стање производа – течно;**
- **п алкалитет 1% раствора понуђеног добра мора бити већа од 40 ммол/л**
- **растворљивост у води: потпуна**
- **паковање: 25 литара у оригиналној амбалажи произвођача**
- **течна смеша не сме да захтева додатно средство за кондиционирање, активацију, алкализацију или слично**
- **не сме да садржи испарљиве компоненте**
- **не сме да садржи хидразин и карбохидразид**

Кондиционирањем напојне воде потребно је да се постигне следећи квалитет воде:

- **бистра и без мириса**
- **pH вредност 9.8 ± 0.2**
- **преостала тврдоћа $^{\circ}dH < 0.1$**
- **садржај кисеоника/угљен диоксида $< 0.05 \text{ mg/l}$ / $< 0.02 \text{ mg/l}$**
- **садржај уља и масти $< 1 \text{ mg/l}$**
- **садржај гвожђа $Fe_{\text{ug}} < 0.10 \text{ mg/l}$**
- **садржај бакра $Cu_{\text{ug}} < 0.02 \text{ mg/l}$**
- **садржај дезоксидапта $> 0.05 \text{ mg/l}$**

Заинтересовано лице указује наручиоцу да је конкурсну документацију, “Средство за кондиционирање напојне котловске воде и система даљинског грејања и pH електроде за контролу дозирања” потребно изменити тако да буду предвиђене функције које предметно добро - хемикалија треба да постигне у систему даљинског грејања код наручиоца и самим тим да буде дозвољено да та хемикалија буде хемијског састава који ће одговарати тим функцијама, али без одређивања тог хемијског састава унапред, како је тренутно наведено у тој документацији. Те техничке карактеристике предметних хемикалија не треба описати таксативним набрајањем и преписивањем хемијског састава траженог добра, како је учинио наручилац у конкретном случају, јер се на такав начин неоправдано дискриминишу производи који се сходно декларисаним функцијама (резултатима примене) које постижу, апсолутно могу применити у датом систему даљинског грејања и парним котловским постројењима, а имају другачији хемијски састав од тренутно таксативно одређеног. Такође, заинтересовано лице истиче да су поменуте техничке карактеристике у конкурсној документацији описане на начин који јасно осликава хемијски састав (и то одређених) производа (хемикалије) за третман воде на тржишту који се у конкретном случају фаворизује, а то је производ данске компаније “HYDRO-X A/S” под називом “HYDRO-X Boiler Compound” чији су једини заступници на територији Републике Србије привредно друштво “Овекс инжењеринг” д.о.о. из Београда, будући да техничке карактеристике – хемијски састав хемикалије који тренутно захтева наручилац јесте састав који је фактички преписан из безбедносног листа за тај производ (на основу увида у документацију из других поступака јавних набавки, где се такође догодила иста ситуација и где су техничке спецификације сачињене на исти начин као и у овом поступку, заинтересовано лице поседује поменути Безбедносни лист наведеног понуђача). У прилогу Вам достављамо безбедоносни лист у коме се децидно наводе све компоненте које се налазе у саставу производа “HYDRO-X Boiler Compound”.

У контексту наведеног, заинтересовано лице истиче да је одређивање хемијског састава предметног добра са прецизно одређеним процентуалним уделом одређених компоненти потпуно непотребно са становишта функције односно намене конкретног добра, јер се различита добра (са истим суштинским саставом али и различитим уделом и врстом одређених компоненти) користе за исту намену. Дакле, у саставу предметног добра (средство за третман воде у систему даљинског грејања) могу да постоје и друге компоненте (дакле, другачији однос и врста компоненти) али са потпуно истом функцијом и наменом као и оне које су набројане у предметној техничкој спецификацији. Такође, неке од тражених компоненти, у унапред одређеном хемијском саставу предметне хемикалије, апсолутно су непотребне, једини циљ им је да фаворизују производ који је већ напред поменут, а да с друге стране дискриминишу заинтересовано лице и друге потенцијалне понуђаче и производе које они нуде. Због свега наведеног, једини прави начин на који се може набавити предметно средство је дефинисање одређених функција које средство треба да оствари у систему даљинског грејања и парном котловском постројењу, без унапред прецизног дефинисања хемијског састава тог средства и то, пре свега, на основу захтева одређених стандарда који дефинишу те функције.

У конкурсној документацији спорне су, наиме, следеће компоненте из унапред одређеног хемијског састава траженог средства:

1) **„производ у свом саставу треба да садржи – натријум или калијум хидроксид више од 10%“.** Заинтересовано лице указује да су натријум или калијум хидроксид базе које имају сврху да изврше корекцију рН вредности у води коју кондиционирају. У том смислу, будући да предметна средства представљају мултифункционалну хемикалију која има више компоненти у свом саставу поред натријум или калијум хидроксида, те будући да способности хемикалије да коригује рН вредност доприносе и друге компоненте из састава хемикалије, а не само натријум или калијум хидроксид, стога сваки потенцијални понуђач може да има компоненте натријум или калијум-хидроксид у различитим процентима који могу бити условљени и присуством других компоненти у саставу хемикалије, а да опет хемикалија као целина врши тражену функцију потребну наручиоцу. Произвођач хемикалија дефинише састав (баланс) производа који би требао својим дозирањем да оствари све функције за које се декларише. Сматрамо да је сувишно унапред дефинисати удео натријум или калијум хидроксида у течной смеси за кондиционирање воде (више од 10%) у систему даљинског грејања и да је овај услов самим тим потребно избацити из конкурсне документације.

2) **„производ треба у свом саставу да садржи: танин или хидрохинон или други дезоксиданс који врши и пасивизацију метала, а не повећава проводљивост“.** Наручилац би морао да прихвати и хемикалију која не садржи хидрохинон или танин, али у свом саставу садржи неку другу компоненту која на потпуно једнак начин постиже потребну функцију везивања раствореног кисеоника у води.

Услов да дезоксиданс не сме да повећава проводљивост у води је потпуно сувишан и апсурдан, јер се ради о мултифункционалним хемикалијама, дакле

течна хемикалија је смеша више компоненти које имају различите функције и физичко-хемијске карактеристике и делују као целина, стога се проводљивост воде која се кондиционира са сугурношћу мења на основу траженог састава конкурсном документацијом које предметно добро треба да има. Дакле, није битно да ли дезоксиданс утиче или не утиче на проводљивост воде која се кондиционира јер се не дозира појединачно већ у саставу са другим компонентама (натријум и калијум хидроксида као јаке базе итекако повећавају проводљивост у води услед кондиционирања). Овим условом наручилац покушава да искључи потенцијалне понуђаче који у свом саставу имају компоненту сулфит, јер се његовим дозирањем повећава проводљивост воде али не у размерама да штети систему даљинског грејања нити парном котловском постројењу. Сулфит се већ дуги низ година користи као средство за уклањање раствореног кисеоника у кондиционирању воде, што се може видети и из табеле 1, која описује саставе хемикалије познатих светских произвођача која такође проналазе примену у системима даљинског грејања. Сматрамо да би требало прихватити и средства која садрже сулфит у свом саставу, јер је резултат остваривање потпуно исте функција траженог средства.

Такође, конкурсном документацијом се у делу физичко-хемијских карактеристика тражи да производ не сме да садржи испарљиве компоненте као ни хидразин и карбохидразид. Апсолутно је разумљиво зашто наручилац искључује хидразин и карбохидразид из састава течне смеше, јер су ове компоненте изузетно опасне по човека и околину. Услов да мултифункционална хемикалије (течна смеша) не сме да садржи испарљиве компоненте је потпуно сувишан и апсурдан. У системима даљинског грејања температура не прелази температуру кључања воде тако да не долази до испаравања и самим тим не долази ни до испаравања испарљивих компоненти тако да несметано могу да уклањају кисеоник у води, док је испарљивост компоненти у парном котловском постројењу итекако пожељна јер штити паровод и алкализује кондензат. Овим условом су искључене једине хемикалије које могу да остваре тражену функцију уклањање раствореног кисеоника и пасивизацију металних површина, а да не подижу проводљивост, а то су ДЕХА (диетилхидроксиламин) и хидразин. Потребно је из конкурсне документације избацити услов да течна смеша не сме да садржи испарљиве компоненте.

Такође, апсурд који је навео наручилац јесте да у техничком делу захтева да хемикалија у свом саставу има танин или ХИДРОХИНОН. Познато је да танин као органска компонента није испарљива, али ХИДРОХИНОН јесте. Како то да у конкурсној документацији у делу „физичко хемијске карактеристике средства“

наручилац захтева да мултифункционално средство не сме да садржи испарљиву компоненту а опет наводи у делу „квалитете и састав“ компоненту која је испарљива? Још један разлог да је навод да производ „не сме да садржи испарљиву компоненту“ је потребно искључити из конкурсне документације.

На линку можете пронаћи документ, који је јавно доступан на интернету, и на последњој страни документа се налази табела бр 2. која дефинише хидрохинон као испарљиву компоненту.

Литература:

<https://www.subsport.eu/wp-content/uploads/2012/05/alternative-to-hydrtazine-USA-2001-k.pdf>

3) **„производ у свом саставу треба да садржи алгинате, мануронате или фосфонате“**. Није јасно зашто се тражи да средство за кондиционирање воде у систему даљинског грејања и парном котловском постројењу треба да садржи има агинате, мануронате или фосфонате кад је претходно већ тражено да течна смеша у свом саставу садржи трнатријум или трикалијум фосфат који такође обављају исту функцију везивање преостале тврдоће у води. Сматрамо да је потребно избацити ставку да производ у свом саставу мора да садржи алгинате, мануронате или фосфонате, јер њихову функцију може да обави тринатријум или трикалијум фосфат. Алгинати и мануронати су убачени у конкурсну документацију само из разлога фаворизације производа “HYDRO-X Boiler Compound” чији су једини заступници на територији Републике Србије привредно друштво “Овекс инжењеринг” д.о.о. из Београда. Освртом на табелу 1 видимо да ниједна вишекомпонентна мултифункционална хемикалије од осам светских произвођача не садржи алгинат нити мануронат. Ове компоненте су органског карактера и користиле су се почетком 20. века што их данашњим брзим развојем хемијске технологије чини одавно превазиђеним.

Напомена: Указујемо да компоненте алгинати, у хемијском смислу имају својство коагуланата! Добро је познато да процес коагулације подразумева разелектрисање честица ради њиховог спајања, што проузрокује контра ефекат и ствара муљ у систему, што су негативни ефекти и проузрокивачи корозије, а не и заштита од ње.

4) „**производ у свом саставу треба да садржи лигнин или НТА или ЕДТА**“. И у вези са овим компонентама, указујемо да мултифункционална (вишекомпонентна) хемикалија делује синергично, она као смеша више компоненти уклања постојеће наслагае. Нема потребе захтевати додатно да хемикалија у свом саставу има посебно компоненту која ће бити намењена за уклањање наслага. Лигнин или НТА или ЕДТА су хелатни агенти који само у одређеној концентracији могу да уклоне постојеће наслагае каменца у систему али примарно имају функцију да везују преосталу тврдоћу и неке јоне метала из воде, међутим поставља се питање ако се годинама уназад систем даљинског грејања и парном котловском постројењу Енергетике Крагујевац кондиционира адекватно зашто постоји потреба да течна смеша у свом саставу поседује ове компоненте, за „уклањање постојећих наслага у систему“? Наслага у систему даљинског грејања не сме бити јер се систем напаја омекшаном водом. Такође, зашто се опет наводе компоненте које врше функцију везивања преостале тврдоће када су претходно такође тражене компоненте са сличним карактеристикама и функцијама (тринатријум или трикалијум-фосфат)? Постоји само један разлог а то је фаворизација хемикалије “HYDRO-X Boiler Compound” чији су једини заступници на територији Републике Србије привредно друштво “Овекс инжењеринг” д.о.о. из Београда. Сматрамо да је потребно елиминисати ставку да “производ мора да садржи су свом саставу лигнин или НТА или ЕДТА” из конкурсне документације.

5) „**производ у свом саставу треба да садржи – деривате гликола или полисилоксана**“. Због физичко-хемијских услова који су заступљени у системима даљинског грејања не долази до стварања пене на површини воде, јер температура воде не прелази температуру кључања, такође топловодни систем се допуњује градском водом у којој је ниво органског загађења доведен на минимум стога не може да дође до појаве пенушања у систему даљинског грејања. У парном котловском постројењу може да дође до пенушања воде само услед нагомилавања соли које се мође десити услед нередовног одмуљивања котла. Такође, добро је познато да борба против формирања пене у води може бити неопходна када се користе производи који садрже танате или алгинати или лигнин деривате, јер ове супстанце имају ефекат као површински активне материје које индукују формирање пене и које се морају контролисати додатним компонентама (гликол деривати). Због наведеног указујемо да су тражене компоненте сувишне, те да су захтеване у конкурсној документацији само како би техничке карактеристике траженог добра биле описане на начин који јасно „осликава“ хемијски састав само једног (и то одређеног) производа за третман воде на тржишту, који је већ поменут.

6) „**да п-алкалитет 1% раствора понуђеног добра мора бити већа од 40 ммол/л**“. Тражена физичко хемијска карактеристика указује само на велико присуство јаке базе у средству за кондиционирање које има за функцију само корекцију рН вредности. Корекција рН вредности је само један од потребних параметара како би се обезбедила адекватна заштита система од корозије. У том смислу потребно је да се обрати пажња на мултифункционално средство као на једну целину која се као таква кондиционира у систем и тако обавља своју функцију. Наведена функција карактерише само да се ради о јако алкалној хемикалији али не говори нам у којој количини и каквом односу се налазе друге компоненте које имају изузетног значаја у заштити од корозије попут компоненте за уклањање кисеоника, за пасивизацију металних површина, везивања преостале тврдоће итд. Наведена функција је сувишна, и одређена је само како би техничке карактеристике траженог добра у конкурсној документацији биле описане на начин који јасно „осликава“ хемијски састав само једног (и то одређеног) поменутог производа за третман воде, што додатно потврђује да је потребно изменити конкурсну документацију у смислу да се искључи ова ставка.

7) „**Кондиционирањем напојне воде потребно је да се постигне следећи квалитет воде**“. У конкурсној документацији су уско дефинисани параметри које треба да се постигну „употребом понуђеног производа“ у систему даљинског грејања и напојној води котловског система. Средство за кондиционирање воде треба да оствари такве услове у води коју кондиционира да би се услови за појаву корозије свели на минимум, и потпуно је погрешно тражити од производа потенцијалног понуђача да учини воду коју кондиционира да буде нпр. ; бистра и без мириса ; садржај уља и масти < 1 mg/l; садржај гвожђа Fe uk < 0.1 mg/l ; садржај бакра Cu uk < 0.02 mg/l итд. Сулудо је тражити да садржај дезоксиданса буде > 0,05 mg/l, јер је потребна већа или мања концентracија дезоксиданса нпр. за уклањање 1 mg/l кисеоника ако се као дезоксиданс користи танин или хидрокинон или сулфит или деха итд. Ако неког дезоксиданса има у концентracији већој од 0,05 mg/l не можемо да тврдимо са сигурношћу да ли се уклонио сав растворени кисеоник из воде, а исто тако јер такође није познато колика је концентracија у напојној омекшаној води.

Из омекшане воде, која се користи као напојна, с уклања само јони калцијум и магнезијума који чине укупну тврдоћу, али не уклања се уље, масти, гвожђе, бакар и све остале компоненте које су наведене у конкурсној документацији. Услови дефинисани конкурсном документацијом за квалитет воде одговарају више квалитету деминерализоване воде, а не омекшане.

У табели 1. су наведени састави хемикалија који проналазе своју примену у кондиционирању котловске воде од осам светских произвођача. Освртом на табелу можете приметити да ниједан од хемикалија нема више од 5 а неке чан им 3 компоненте у свом саставу а проналазе примену свуда у свету. Наручилац тражи да средство има чак 8 компоненти у свом саставу, јасно је да се ради о фаворизацији већ поменутог потенцијалног понуђача!!!

Бр.	Комерцијални назив хемикалије	Компанија/произвођач - земља порекла	примена	Састав/физичко хемијска својства
1	AKVABON BO117	"AKVANTE"- ЛИТВАНИЈА	Третман воде за парна котловска постројења	фосфати, сулфити и дисперзант pX вредност > 13,0 +/- 0,5
2	CHEMSYS BW391	"CHEMSYS"- ЛИТВАНИЈА	Третман воде за топловодне системе грејања	Алкалије (натријум или калијум хидроксид), фосфати, инхибитори корозије за обојене метале, ДЕХА pX вредност = 13,0 +/- 0,5
3	EST STEAM 1007	"CHEMIE" - ИТАЛИЈА	Третман воде за парна котловска постројења	Диетиламиноетанол (5 до 10%), диетилхидроксиламин (ДЕХА) (5-10%), натријум хидроксид (1% до 5%), фосфонска киселина (1% до 5%), морфолин (1% до 5%) pX вредност цца 11,5
4	ADVANTAGE 124ODT	"ASHLAND" - ХОЛАНДИЈА	Третман воде за парна котловска постројења	морфолин (5% до 10%), диетиламиноетанол (5% до 10%), ЕДТА (2,5% до 5%), натријум-сулфит (2,5% до 5%), натријум-хидроксид (0,5% до 1%) pX вредност > 12,3
5	AKORRIT-HX	"DR. ING. FRANZ BOHM" - АУСТРИЈА	Третман воде за топловодне системе грејања и парна котловска постројења	Калијум-хидроксид (>15%), фосфорна киселина (<5%), ДЕХА (<3%), морфолин (<3%) pX вредност = 13-14
6	AKORRIT-AL2F	"DR. ING. FRANZ BOHM" - АУСТРИЈА	Третман воде за топловодне системе грејања и парна котловска постројења	Трикалијум-фосфат (> 10%), калијум-хидроксид (< 5%), сулфит (8% до 13%) pX вредност = 13-14
7	АССЕРТА 2596	"АСЕРТА" – ВЕЛИКА БРИТАНИЈА	Третман воде за затворене топловодне системе грејања	Натријум-нитрит (1 - 5%), бензотриазол (1 - 5%), натријум молибдат (1 - 5%) pX вредност = 7,0 – 7,3
8	АССЕРТА 2889	"АСЕРТА" – ВЕЛИКА БРИТАНИЈА	Третман воде за топловодне системе грејања и парна котловска постројења	Натријум-хидроксид (15-20%), танин (5 – 20%), полимери (1-5%) pX вредност = 12,0 – 13,5
9	АССЕРТА 2606	"АСЕРТА" – ВЕЛИКА БРИТАНИЈА	Третман за индустријске воде	Калијум-хидроксид (1-5%), натријум хексаметафосфат (1-5%), натријум-сулфит pX вредност = 12,5 – 13,5
10	OPTIGUARD MCA4288	GE Power Water and Process Technologies – Сједињене Америчке Државе	Третман котловске воде	Натријум-хидроксид (2,5 – 10%) Натријум сулфит (2,5 до 10%) Диетиламиноетанол (1-2,5%) Натријум-карбонат (1-2,5%) pX вредност = 13,5
11	OPTIGUARD MCA620	GE Power Water and Process Technologies – Сједињене Америчке Државе	Третман котловске воде	Калијум-сулфит (10-20%) Диетиламиноетанол (ДЕАЕ) (3-7%) Морфолин (1-5%) pX вредност = 12,1
12.	NOVOHIB 200	Новоматик Лучани, Република Србија	Третман топловодних система	Калијум-хидроксид 5-15% Натријум-хидроксид < 10% Полиmaleинска киселина 5-15% Натрим бисулфит 3-7% Хидрокси етилен дифосфонска киселина 15-30% Trinatrijum-fosfat 5-10% pX вредност = 12,5 – 13,5

Поред свега наведеног, заинтересовано лице указује да је дефинисање одређених функција које предметно средство треба да оствари у систему даљинског грејања мора бити засновано, пре свега, на основу захтева одређених стандарда који дефинишу те функције, односно важећих српских стандарда СРПС ЕН 12952-12 и СРПС ЕН 12953-10 за котлове са водогрејним цевима и коморне котлове. Наиме, у тим стандардима који се примењују на територији Републике Србије, на страни 5. и 6. децидно су наведене функције које треба да оствари средство за кондиционирање воде, а те функције су:

- 1) да подстиче формирање магнетитног слоја и других оксидних слојева;
- 2) да минимизира корозију корекцијом рН вредности;
- 3) да стабилише тврдоћу и спречи формирање наслага каменца;
- 4) да уклања кисеоник;
- 5) да формира посебан заштитни филм преко металних површина.

Дакле, само напред наведени стандарди који се примењују на конкретна средства дефинишу њихову функцију и то је једино чиме би наручилац морао да се руководи приликом прописивања техничких карактеристика траженог средства путем функционалних захтева, јер је свако одређивање тачног састава и одређених компоненти као и распона у оквиру истих спорно са становишта функције предметног добра, коме су неопходне само поједине компоненте и са различитим варијацијама додатних компоненти да би обављало ону намену којој служи.

Све напред наведене тврдње заинтересованог лица је лако проверити простим прегледом безбедносног листа (које достављамо у прилогу) фаворизованог понуђача, као и праксом из задњих година, где се код наручилаца (укључујући и предметног наручиоца) који набављају предметно средство појављује као понуђач или једино "Овекс инжењеринг" д.о.о. из Београда што је била најчешћа ситуација.

У решењу Републичке комисије број 4-00-2538/2015 од 30.11.2015. године, управо је прихваћено описивање техничких карактеристика исте предметне хемикалије тако што је наручилац у конкурсној документацији за такав поступак јавне набавке предвидео да хемикалија треба да задовољи одређене функционалне захтеве. Дакле, Републичка комисија је том својом одлуком потврдила да је код конкретног предмета јавне набавке потпуно оправдано одредити функције које хемикалија треба да постигне, без детаљног одређивања хемијског састава истих унапред уз очигледно фаворизовање одређеног понуђача.

Поменути став Републичка комисија је потврдила и у погледу неких других хемикалија које се, такође, примењују за третман воде, али у другачијим системима, с тим да и за такав третман и за то потребне хемикалије важе исти принципи у погледу дефинисања функција које се желе постићи, уместо искључивог одређивања саставних компоненти тих хемикалија унапред у конкурсној документацији. Један од таквих примера је, свакако, и пример набавке хлор диоксида са потребе дезинфекције воде. У вези са тим, Републичка комисија се у свом решењу број 4-00-524/2017 од 05.07.2017. године изјаснила да је за ту

хемикалију једино важно одредити која количина активне супстанце је на крају потребна наручиоцу, а да хемијски састав те хемикалије, у смислу компоненти од којих се састоји, као и агрегатног стања у којем се налази нису релеватни докле год та хемикалија може да постигне основни функционални захтев – количину активне супстанце. Такође, и у том случају је утврђено да инсистирање, управо, на одређеном саставу компоненти тражене хемикалије, фаворизује једног понуђача, на реално малом тржишту у Србији за такву врсту хемикалије (као и за предметну хемикалију).

Заинтересовано лице указује да оправдање за фаворизацију одређеног производа на апсолутно малом тржишту тих производа у Србији, свакако не може да буде оправдано. Такво поступање наручиоца представља директну повреду одредаба члана 70, 71. и 72. у вези са одредбама члана 10. Закона о јавним набавкама. Због свега наведеног, указујемо да конкурсна документација садржи неправилности и недостатке и да није сачињена ни у складу са напред наведеним одредбама нити у складу са одредбом члана 61. став 1. ЗЈН.

Одговори:

Наводи заинтересованог лица да је наручилац унапред одредио састав траженог производа, да је непотребно одређивати процентуални удео одређених компоненти, да се фаворизује производ данске компаније, као и да је састав производа „фактички преписан“ из безбедносног листа привредног друштва „Овекс инжењеринг“ д.о.о. су произвољни и нетачни, јер је наручилац описао производ у складу са одредбама ЗЈН и за евентуални, коначни састав понуђеног производа дао низ различитих компоненти које се могу наћи у саставу понуђеног производа, чиме је омогућио понуђачима да понуде производ који ће одговорати потребама наручиоца и којим ће се постићи потпуна заштита опреме у процесу производње топлотне енергије.

Наручилац има право да, у складу са законом, набави добра у складу са **објективном потребом**, добра која су квалитетна и која у примени дају одређене резултате и нема право да трошећи финансијска средства купује добра лошијег квалитета чија ће употреба дати негативне резултате и имати за последицу повећање трошкова пословања.

Уколико се изврши увид у техничку спецификацију производа, једноставно се може утврдити да састав производа није таксативно одређен, већ да је дат низ алтернативних хемикалија које могу чинити састав производа, као и то да је наручилац одредио граничне вредности само за поједине хемикалије, што је све неопходно да би се постигли потребни резултати у заштити постројења и опреме и на тај начин систем адекватно заштитио.

Заинтересовано лице наглашава да се у саставу траженог добра могу наћи и неке друге компоненте чији је однос другачији, али им је иста функција и намена, да су поједине компоненте непотребне и да је једини циљ наручиоца да дискриминише заинтересовано лице и друге потенцијалне понуђаче и производе. Међутим, за ове наводе, заинтересовано лице није доставило доказе, чак није навело ни које су то друге компоненте, каква су им функција и намена, које су то непотребне, а које потребне компоненте, што упућује на то и да је закључак заинтересованог лица да је циљ наручиоца да дискриминише заинтересовано лице и друге потенцијалне понуђаче и производе, неоснован и неаргументован.

Наручилац посебно истиче да нема намеру да фаворизује било који производ, нити да дискриминише заинтересовано лице, нити друге понуђаче и друге производе, већ је основни циљ

наручиоца да набави производ којим ће успешно да заштити постројење, спречи настајање корозије и наслага у постројењу и минимизира све друге негативне појаве у поступку кондиционирања воде, а поводом навода заинтересованог лица, да су спорне поједине компоненте „из унапред одређеног састава траженог средства“, истиче следеће:

1. Навод заинтересованог лица да је сувишно унапред дефинисати удео натријум или калијум хидроксида у течној смеси и захтев истог да наручилац „овај услов“ избаци из конкурсне документације је неприхватљив. Наручилац не оспорава навод заинтересованог лица да су натријум и калијум хидроксид базе и да врше корекцију рН вредности, односно да повећавају рН вредност воде, али сматра, што се у пракси показало, да је неопходно да производ буде што алкалнији, јер алкалност производа утиче на потрошњу, па што је веће присуство натријум или калијум хидроксида, потрошња је мања и обрнуто, тако да се не може прихватити препорука заинтересованог лица да проценат ових хемикалија буде неодређен. Уосталом, наручилац је прописао само доњу границу ове хемикалије, а прихватиће, као одговарајући, сваки производ који има већи удео ових хемикалија.

2. Наводи заинтересованог лица да је услов да дезоксиданс не сме да повећава проводљивост воде сувишан и апсурдан и да није битно да ли дезоксиданс утиче или не утиче на проводљивост воде која се кондиционира су потпуно нетачни, јер да би се одржала одређена проводљивост у котловској води парног котла катао се одмуљује, па се услед повећања проводљивости у води аутоматски повећава проценат термичког губитка, што је негативан ефекат и поскупљује производњу. Такође, захтев заинтересованог лица да наручилац прихвати као одговарајућу и хемикалију која не садржи танин или хидрокинон, већ у свом саставу садржи неку другу компоненту која на потпуно једнак начин постиже потребну функцију везивања раствореног кисеоника у води је у потпуности испуњен. Наиме, наручилац је у техничкој спецификацији навео „или други дезоксидант“, чиме је дата могућност понуђачима да понуде и неки други дезоксидант само са истим ефектима. Међутим, производ који садржи дезоксидант на бази сулфита не спада у ту групу дезоксиданата, јер представља опасност од развоја СРБ бактерија и нема својство да врши пасивизацију, што значи да нема ефекат који се тражи и повећава проводљивост котловске воде. Тврдње заинтересованог лица да је једна од прихватљивих компоненти хидрокинон-испарљива компонента, је само делимично тачна јер је та компонента испарљива на притиску тек изнад 100 bar-а, али то није случај у примени у нашим постројењима, где је притисак много мањи па не може доћи до испаравања те компоненте.

3. Захтев заинтересованог лица да је потребно избацити „ставку да производ у свом саставу мора садржи алгинате, мануронате или фосфонате“ је неприхватљив, као и тврдња заинтересованог лица да садржај ових хемикалија значи фаворизовање једног производа, је нетачна. Тврдња заинтересованог лица да алгинати, мануронати и фосфонати врше исту функцију као и тринатријум фосфат или трикалијум фосфат је тачна. С обзиром да растворљивост фосфата опада са повећањем температуре долази до могућности стварања фосфатних наслага. Удео других хемикалија у саставу производа коју би чиниле једне од хемикалија алгинате, мануронате или фосфонате је неопходан из разлога смањења количине фосфата у производу како би се избегла појава настајања фосфатних наслага. Наручилац овим хемикалијама у саставу производа постиже добар ефекат спречавања стварања наслага каменца при томе избегавајући велику количну фосфата са елиминацијом ризика стварања фосфатних наслага. Наручилац остаје при техничкој спецификацији.

4. Тврдња заинтересованог лица да је примарна функција компоненти као што су лигнин, НТА или ЕДТА везивање преостале тврдоће и неких јона метала из воде је нетачна, већ је примаран ефекат ових хемикалија уклањање наслага каменца, а наводи заинтересовног лица да се са овим хемикалијама фаворизује наведени производ су непоткрепљени. Употребом ових хемикалија, што се у пракси показало добрим, уклањају се насlage каменца, спречава се настајање корозије испод ових наслага чиме се максимално штити постројење.

5. Нетачна је тврдња заинтересованог лица да пена у систему не може настати јер температура воде не прелази тачку кључања, као и из разлога што се систем допуњује градском водом. Нечистоће могу доспети у систем на више начина као што су редовно одржавање у систему, замена цевовода, замена арматурних делова на топловоду и слично. Такође појава пене на површини воде је природна појава у парним котловима па је и из тог разлога неопходна ова функција. Наручилац остаје при спецификацији.

6. П-вредност је мера алкалности, па ако је алкалност већа онда је то боље за наручиоца, јер то значи да је потрошња понуђеног производа, односно течне смеше мања. У том смислу захтев наручиоца за наведеним нивоом алкалности течне смеше није дискриминаторски, а наводи о томе да се овим захтевом фаворизује одређени производ су произвољни. У случају да наручилац прихвати ове наводе заинтересованог лица само би увећао трошкове производње, чиме би нанео штету производном процесу, јер је интерес наручиоца да има што мању потрошњу средства за кондиционирање, те се управо из тог разлога врши подешавање квалитета воде у постројењима према рН вредности, а исто је условљено употребом што алкалнијег средства.

7. Наручилац је у конкурсној документацији прописао квалитет воде који треба постићи кондиционирањем воде, односно употребом производа који набавља. Прописани параметри су параметри које је наручилац већ постигао у поступку кондиционирања и има намеру да квалитет воде одржи у истом квалитету. Квалитет воде у прописаном нивоу наведених параметара су показатељ најбоље заштите система и никако нису погрешни, како то тврди заинтересовано лице.

8. Навођењем неколико производа са интернета који су слични или имају примену у различитим врстама постројења не представља доказ да наручилац мора користити неке од тих производа уколико је већ у примени и на тржишту постоје производи којима се постижу најбољи ефекти који су доказани у дугогодишњој примени у постројењима наручиоца. Само у Немачкој постоји пар стотина привредних друштава које се баве хемикалијама за третман воде и свако привредно друштво које се професионално бави третманом воде има у свом продајном програму више десетина производа, па и специјализоване производе по потреби посебних наручиоца. С обзиром на чињеницу да су хемикалије наведене у спецификацији доступне на тржишту понуђачи могу одговорити на захтев наручиоца за набавку тражене течне смесе, само уколико за испоруку овог средства имају економски интерес с обзиром на вредност јавне набавке.

9. Стандарди на које указује заинтересовано лице су, како то и само наводи, стандарди за котлове са водогрејним цевима и коморне котлове. Као што је наручиоцу јасно, јасно је и заинтересованом лицу, да не постоји усвојен стандард за систем даљинског грејања. Наручилац сматра да је економски неоправдано да карактеристике средства за кондиционирање прописује према овим стандардима, ако у исто време постоје на тржишту производи за кондиционирање који се користе у системима даљинског грејања и који дају добре ефекте.

10. Заинтересовано лице наводи нека решења Републичке комисије која су наводно примерена и за овај поступак јавне набавке, превиђајући при чињеницу да је сваки поступак јавне набавке специфичан и да је наручилац тај, који у складу са законом прописује техничке спецификације према својим објективним потребама. При томе, заинтересовано лице није у овом захтеву навело она решења која му не иду у прилог и која су већ објављена на Порталу Управе за јавне набавке. Наручилац је дужан да поштује одредбе ЗЈН и сва начела, посебно начело конкуренције, која свакако постоји и у овом предмету јавне набавке.

Имајући у виду наведено наручилац сматра да је сачинио конкурсну документацију у складу са одредбама чл. 70, 71. и 72. у вези са одредбама члана 10. и члан 61. став 1 ЗЈН.

Будући да се конкурсна документација не мења, не врши се продужење рока за подношење и отварање понуда.

Комисија за јавну набавку број 1.1.34/2018